

1384

Em (moro)

(ALDC, IX, 2045. Em moro [PI 1])

(Les llacunes al mapa s'expliquen per l'ús no pronominal que té sovint el verb *morir*.)

La forma antiga del pronom feble de primera persona del singular era *me*, avui mantinguda en ross., parlars tarragonins, part del nord-occ., val. central i sept., mall., men. i alg. (on apareix amb altres verbs pronominals, pron. [ma]); és descendant del llat. ME, accusatiu de EGO 'jo', i coneix equivalents formals en la majoria de llengües romàniques (fr., oc. i cast. *me*, it. *mi*); a partir de contextos en què el pronom anava darrere d'una forma verbal acabada en vocal (*dona'm*, *escriure'm*) o d'un lexema amb final tònic (*ja'm*

diràs), es va generar una variant reforçada, *em* (*em diu*), avui pròpia de bona part del Principat, el val. mer. i l'eiv.; en tot el domini la var. *me* (var. *mi* 93, en cat. nord-occ., pel tancament de [me]) es manté darrere d'un verb acabat en consonant o *u*, segona vocal d'un diftong (*dir-me*, *doneu-me*), i en l'àrea de *em* s'ha fossilitzat *me* en locucions com *tant me fa* (veg. mapes 1385-1387 i PALDC, I, mapa 38). Són formes normatives *em* i *me* (aquesta només darrere del verb quan aquest termina en consonant o *u*: *dir-me*), des del *DOrt*, 1917; després Fabra (1918: 43) precisa que les formes reforçades són preferibles a les plenes, aspecte que no subratlla la *GIEC* (pàg. 197-200).

